

219.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 7 marca 1932 r.

o ulgach w egzekucji sądowej przeciwko gospodarzom rolnym.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Za gospodarstwa rolne ustawa niniejsza uważa gospodarstwa rolne, leśne, ogrodowe, ho-

dowlane i rybne oraz zakłady i warsztaty przemysłowe, związane bezpośrednio z gospodarstwem rolnym, o ile nie są wpisane do rejestru handlowego, za gospodarzy zaś rolnych — właścicieli, użytkowników i dzierżawców takich gospodarstw.

Zwolnienie roszczeń gospodarzy rolnych z tytułu świadczeń w naturze z pod egzekucji.

Art. 2. Egzekucji (zapowiedzeniu) na rzecz osób trzecich nie ulegają roszczenia z tytułu świadczeń w naturze (otręby, wytloki, wywar i inne odpadki), które gospodarze rolni zastrzegają sobie wzajemian za dostarczone ze swego gospodarstwa płody do przerobu, o ile te świadczenia są niezbędne do prowadzenia tegoż gospodarstwa.

Przymusowy zarząd gospodarstw rolnych.

Art. 3. W razie dozwoleń przymusowego zarządu gospodarstwa rolnego, należy zamianować zarządcą samego dłużnika, jeśli on ten zarząd przyjąć jest gotów i jeśli osoba jego daje dostateczną rękojmię należytego prowadzenia zarządu.

Dłużnik, któremu powierzono zarząd jego majątku, jest pod względem odpowiedzialności cywilnej i karnej za ten zarząd zrównany z zarządcą cudzego mienia.

Art. 4. Przed ustanowieniem dłużnika przymusowym zarządcą należy przesłuchać wierzyciela, popierającego egzekucję, i instytucję kredytu długoterminowego, na rzecz której zabezpieczona jest na nieruchomości, wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego, pożyczka, udzielona w listach zastawnych lub obligacjach.

Art. 5. W razie poruczenia przymusowego zarządu dłużnikowi należy ustanowić nadzór nad zarządem i nadzór ten oddać izbie rolniczej lub organizacji rolniczej, albo urzędowi komunalnemu lub państwowemu, albo osobie prawnej, zajmującej się podobnymi czynnościami, lub specjalnym nadzorcóm, zamianowanym bezpośrednio przez sąd egzekucyjny.

Instytucje, wymienione w ustępie poprzednim, winny w ciągu dni trzech po zawiadomieniu o poruczeniu im nadzoru wskazać osobę, którą upoważniły do czynności w ich imieniu, a za którą obejmują odpowiedzialność. Do tej osoby będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy niniejszej ustawy, odnoszące się do nadzorców, o ile te przepisy nie odnoszą się specjalnie do nadzorców bezpośrednio przez sąd zamianowanych.

Instytucje, wymienione powyżej, określi bliżej rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 6. O ile nadzór jest poruczony kilku osobom lub instytucjom, należy ściśle określić prawa i obowiązki każdej z nich.

Art. 7. Nadzorcą sądowym nie może być małżonek, wstępny, zstępny i rodzeństwo, powinowaty dłużnika w tym samym stopniu oraz osoba, pozostająca z dłużnikiem w stosunku przysposobienia.

Art. 8. Do nadzorczy sądowego należy dozór nad prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Przy wy-

konywaniu tej czynności winien on uwzględnić w równej mierze potrzeby gospodarstwa rolnego i interesy wierzycieli dłużnika.

O ile spostrzeże wykroczenia dłużnika przeciwko swoim obowiązkom, winien on natychmiast donieść o tem sądowi egzekucyjnemu.

Nadzorca sądowy ma prawo w każdym czasie badać stan gospodarstwa rolnego i czynności zarządu oraz przeglądać księgi, zapiski i inne akty gospodarcze dłużnika.

Zarządca sądowy winien stosować się do zarządzeń nadzorca sądowego co do wykonywania zarządu, o ile nie są sprzeczne ze wskazówkami sądu.

W zakresie wykonywania nadzoru winien nadzorca sądowy stosować się do poleceń sądu.

Art. 9. Dłużnik, który jest zarządcą sądowym, składa sądowi wszystkie swoje wnioski, oświadczenia, sprawozdania i rachunki za pośrednictwem nadzorca, który je zaopatrzy w swoje oświadczenie.

Uchwały i zarządzenia sądu, doręczane dłużnikowi jako zarządcy sądowemu, winny być jednocześnie doręczane nadzorczy.

Art. 10. Dłużnik nie ma prawa do wynagrodzenia za prowadzenie powierzonego mu zarządu, może on tylko pokrywać z plodów gospodarstwa rolnego lub ich ceny najkonieczniejsze potrzeby swoje i swojej rodziny, w mierze, którą oznaczy sąd egzekucyjny, oraz wydatki swoje, związane z zarządzeniem.

Urzędy i instytucje, którym został powierzony nadzór sądowy, mają prawo do zwrotu wydatków, połączonych z wykonywaniem nadzoru.

Nadzorca sądowy, bezpośrednio zamianowany przez sąd, ma ponadto prawo do skromnego wynagrodzenia za swoje czynności.

Art. 11. Przepisy art. 3 — 10 nie mają zastosowania w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Tymczasowe wstrzymanie licytacji nieruchomości.

Art. 12. Dłużnik, który wskutek ogólnego ciężkiego położenia gospodarczego w rolnictwie popadł w trudności płatnicze, może zgłosić wniosek o tymczasowe wstrzymanie przymusowej licytacji nieruchomości w sądzie, którego komornik prowadzi egzekucję, bądź w sądzie egzekucyjnym, jeżeli egzekucję prowadzi sąd.

We wniosku należy szczegółowo przedstawić stosunki majątkowe dłużnika i odpowiednio je udowodnić lub choćby tylko uprawdopodobnić. Wniosek taki może być zgłoszony w ciągu całego postępowania egzekucyjnego nie później jednak, niż na dwa tygodnie przed terminem, wyznaczonym na licytację.

Art. 13. Sąd po otrzymaniu wniosku wyznaczy niezwłocznie termin najdalej dwutygodniowy do rozpoznania sprawy i na termin ten wezwie dłużnika i wierzyciela, popierającego egzekucję. W razie niestawienia się dłużnika osobiście lub przez pełnomocnika, wniosek uważa się za cofnięty, chyba, że dłużnik usprawiedliwi swoje niestawiennictwo.

Art. 14. Sąd w miarę potrzeby może przed rozprawą zasięgnąć o stanie gospodarczym dłużnika

opinii izby rolniczej, organizacji rolniczych lub innych odpowiednich organizacji, a o ile przedmiotem egzekucji jest nieruchomość o większej wartości, także jednego lub kilku biegłych.

Dłużnik jest obowiązany osobie, wyznaczonej przez instytucje, wymienione w ustępie poprzednim, a które bliżej określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami, bądź biegłym, ustanowionym przez sąd, okazać księgi, rachunki, korespondencję i wszystko, co stwierdza jego stan gospodarczy — a to pod rygorem odrzucenia wniosku o tymczasowe wstrzymanie licytacji.

Art. 15. Sąd może zabezpieczyć wniosek o tymczasowe wstrzymanie licytacji tymczasową decyzją odwołującą wyznaczony termin licytacyjny, o ile okoliczności, przytoczone we wniosku, dostatecznie uzasadniają jego słuszność.

Decyzja ta nie ulega odrębnemu zaskarżeniu.

Art. 16. Sąd zezwoli na tymczasowe wstrzymanie licytacji, gdy uwzględniając wszelkie okoliczności nabierze przekonania, że wierzyciel, popierający egzekucję, nie będzie przez wstrzymanie licytacji narażony na niewspółmierną szkodę, a zwłaszcza wtedy:

1) gdy wierzytelność poszukiwana jest zabezpieczona na nieruchomości na takim miejscu, że przypuszczalna — ze względu na rodzaj i położenie nieruchomości — najniższa cena, jakąby można za nią osiągnąć na licytacji, wystarczy na pokrycie tej wierzytelności, albo też

2) gdy wierzytelność poszukiwana jest zabezpieczona na nieruchomości na tak dalekim miejscu, że oczekiwana nawet najwyższa cena licytacyjna nie wystarczy na pokrycie wierzytelności.

Art. 17. Sąd odmówi tymczasowego wstrzymania licytacji, gdy nie zachodzą warunki, wymienione w artykule poprzednim, a zwłaszcza:

1) jeżeli została otwarta upadłość dłużnika,
2) jeżeli, uwzględniając wszelkie okoliczności, sąd nabierze przekonania, że z powodu zbyt wielkiego zadłużenia dłużnika utrzymanie nieruchomości w jego rękach jest wogóle niemożliwe,

3) jeżeli bez uszczerbku dla gospodarstwa dłużnik może zaspokoić poszukiwany dług.

Art. 18. Wstrzymać tymczasowo licytację można najwyżej na jednoroczny okres gospodarczy, którego końcowy termin powinien być w ten sposób określony, aby gospodarstwo rolne mogło jeszcze ukończyć i spieniężyć najbliższe zbiory.

Jeżeli orzeczenie, wstrzymujące licytację, zapadło w drugiej połowie okresu gospodarczego, sąd może w swem orzeczeniu przedłużyć termin wstrzymania licytacji jeszcze na najbliższy okres gospodarczy. Pozatem okres, na który wstrzymano licytację, nie może być przedłużony ani wznowiony.

Po upływie tego okresu zostanie na wniosek wierzyciela, popierającego egzekucję, wyznaczony termin licytacyjny.

Art. 19. O decyzji sądu, wstrzymującej tymczasowo licytację nieruchomości, winna być uczyniona wzmianka w księdze hipotecznej (gruntowej).

Na decyzję taką może wierzyciel, popierający egzekucję, wnieść skargę incydentalną (rekurs, natychmiastowe zażalenie) do II instancji, której orzeczenie nie ulega dalszemu zaskarżeniu.

Art. 20. Tymczasowe wstrzymanie licytacji nie ma wpływu na tok i moc prawną czynności, poprzedzających wyznaczenie terminu licytacyjnego.

Art. 21. Przepisy, zawarte w artykułach poprzednich, nie mają zastosowania do egzekucji, wszczętej celem zaspokojenia następujących należności:

- 1) z podatków i opłat skarbowych i komunalnych,
- 2) z tytułu umów najmu pracy,
- 3) z opłat na ubezpieczenia społeczne,
- 4) z alimentów wszelkiego rodzaju, nie wyłączając wymiarów i wymów,
- 5) z pożyczek długoterminowych, udzielonych przez instytucje kredytu długoterminowego,
- 6) z tytułu nabycia po dniu 1 grudnia 1931 r. krajowych nawozów sztucznych.

Art. 22. Przepisy art. 12 — 21 mają charakter tymczasowy.

Upoważnia się Radę Ministrów do ustalenia w drodze rozporządzenia terminu, w którym przepisy te utracą swą moc.

Art. 23. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 24. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
